

Midt-Norge i sentrum

Midt-Norge-møtet er blitt et hovedarrangement i NTF-sammenheng. Deltakerne kommer fra hele landet til to dager med aktuell politisk debatt, faglig påfyll og mulighet for en handel.

De som selger dentalutstyr følger som vanlig godt med på hvor tannlegene gjerne befinner seg, og allerede før jul var Midt-Norge-møtet fulltegnet på utstillersiden. Da det 25. Midt-Norge-møtet åpnet 23.

april var det med over 1 000 påmeldte kursdeltakere og en fulltegnet jubileumsfest med 770 deltakere.

Debatt om kommunereformen

Bjarne Håkon Hanssen, tidligere Ap-politiker og helseminister, innledet om hvorfor regjeringen ønsker en kommunereform og hvorfor den vil at reformen skal berøre tannhelsetjenesten. Hovedbegrunnelsen er at man ønsker gode likeverdige tjenester, en helhetlig samfunnsutvikling, robuste kommuner og en styrking av lokaldemokratiet med

større og flere oppgaver til kommunene.

Hanssen argumenterte, som om han skulle representert regjeringen som har foreslått kommunereformen, for at kommunene trenger å bli større og få mer makt for å løse fremtidens oppgaver knyttet til eldreomsorg, barn og unge, og livsstilssykdommer. I 2019 vil 46 000 nordmenn feire 80-årsdagen sin. Syv år senere, i 2026 er antallet 80-årsdager økt til 70 000, sa Hanssen, for å illustrere veksten i eldreomsorgsoppgavene.

Debattantene (fra venstre): Kirsti Leirtrø (Ap), Yngve Brox (H), Geirmund Lykke (KrF) og Snorre Valen (SV). Bjarne Håkon Hanssen (t.h.) kommenterte debatten underveis.

Yngve Brox (H), gruppeleder og kommunalråd i Trondheim bystyre, var første politiker ut. Som begrunnelse for at han vil flytte tannhelsetjenesten sa han at denne tjenesten er alene igjen i fylkeskommunen etter at sykehusene forsvant.

Kirsti Leirtrø (Ap), fylkestingsrepresentantsa i Sør-Trøndelag, sa at Arbeiderpartiet ønsker sterke regioner, og at hun ikke forstår at tannhelsetjenesten skal være en del av den kommunale porteføljen. Tannhelsetjenesten er i høy grad til stede i kommunene allerede og skårer høyt på tilfredshet blant innbyggerne. Tannhelsetjenesten trenger å samordne seg langt utover kommunegrensene, sa Leirtrø, og hevdet at det fungerer godt sånn som det er. Kompetansesentrene er et eksempel på det, sa hun. Hun var for øvrig i kompetansesenterets representantskap i 2014.

Geirmund Lykke (KrF), gruppeleder og kommunalråd i Trondheim bystyre understreket da han fikk ordet, at Venstre og Kristelig folkeparti ikke har avklart kommunereformspørsmålet og ønsket om å slette fylkeskommunen med regjeringspartiene. Stortinget har sagt at det ønsker et regionalt nivå. Lykke sa at man ikke kan forlate det regionale nivået, fordi det er viktig å ha i kampen mot Oslo-makta. KrF stiller store spørsmål ved å ta ut tannhelsetjenesten av regionalt nivå, sa Lykke.

Storingsrepresentant Snorre Valen (SV) fulgte opp med å si at hans parti ikke forstår begrunnelsen for å flytte tannhelsetjenesten til kommunen. Fylkene er i en god posisjon til å spre kompetanse til distriktene, sa han. Målet for SV er å nå flere mennesker, lage et folketrygdsystem, eller opprette flere prioriterte grupper. Å flytte tannhelsetjenesten til kommunen er dårligste løsning – som å tilpasse terrenget til kartet. Dette høstet dagens første applaus fra salen.

Bjarne Håkon Hanssen oppsummerte det han hadde hørt med å si at det er uklart hvordan dette blir. Oftest er det enklest og minst støy rundt en løsning der en bevarer dagens situasjon. Å flytte tannhelsetjenesten er imidlertid en mindre operasjon enn å flytte sykehjemmene og HVPU. Og det er jo gått fint, sa Hanssen.

Brox repliserte med at i robuste kommuner, der alle helsetjenestene er sam-

let, inkludert tannhelsetjenesten, vil en kunne hjelpe alle, med alle diagnoser – slik at alle får alt de trenger.

Leirtrø svarte med at hun sier ja til kommunereform og nei til å flytte en tjeneste som fungerer godt der den er.

Valen sa i sin neste replikk, at sykehjem er noe mange har behov for. Tannhelse derimot – der blir fagmiljøene for små hvis den tjenesten flyttes til kommunene. Ingen sier at dette er en god idé, sa Valen. Og igjen høstet han applaus,

Lykke fikk ordet og sa at han reagerer på at Bjarne Håkon Hanssen sier at det er redsel for endring som er bakgrunnen for KrFs holdning. Regjeringen kommuniserer et annet budskap, sa Lykke: At alle må inngå i et interkommunalt samarbeid for å få spesialisttjenester, ved at en må forholde seg til kompetansesenterets kommune. Hva slags samarbeid er det?

Brox sa da at KrF snakker som om det er dagens kommunestruktur som skal gjelde i fremtiden. I fremtiden har robuste kommuner ansvaret for helsetjenester. La pasientene få kortest mulig vei. Derfor hører tannhelsetjenesten sammen med de andre helsetjenestene.

Leirtrø vil ha en kommunereform basert på frivillighet. Det fungerer godt i dag, med tannhelsetjenesten i fylkeskommunen. Tjenesten samarbeider godt med kommunene.

Valen kom på banen og sa: Veien til tannhelsetjenester blir ikke kortere av å flytte ansvaret til kommunen. Det blir ikke flere tannleger av det. Yngve Brox' utgangspunkt er derfor det beste argumentet MOT flytting av tannhelsetjenesten til kommunen. Dessuten er ikke flyttingen av tannhelsetjenesten utredet. Det er første gang vi hører om denne flyttingen.

Lykke sa seg enig med Valen, men det ER utredet, sa han. Og avvist. Flere ganger.

Bjarne Håkon Hanssen oppsummerte igjen: I kommunen tar de hånd om hele deg, bortsett fra kjeften. For å få hjelp til kjeften må helsearbeideren være ansatt i fylkeskommunen. For meg et krevende resonnement, sa Hanssen.

Da spurte Valen: Hvorfor foreslo ikke Hanssen å flytte tannhelsetjenesten da han la frem samhandlingsreformen?

Hanssen svarte at det var fordi han så det som helt naturlig.

Til dette svarte Valen at hans vurdering ikke er prinsipiell. Den er pragmatisk. Problemet, sa han – er at en får færre rettigheter som pasient.

Så var det salen sin tur til å stille spørsmål. Tidligere leder av Sør-Trøndelag Tannlegeforening og nydekorert med Kongens fortjenstmedalje, Anne Grethe Beck Andersen ville si at dagens organisering er 30 år gammel. Den er mer rasjonell og mer økonomisk enn alternativene som har vært utredet. Nå ville hun vite hvem som skal betale for flyttingen av tannhelsetjenesten til kommunene? La oss heller utvide tannhelsetilbudet, sa Andersen.

Administrerende direktør i Tannhelsetjenestens kompetansesenter Midt-Norge, Anne-Brit Skjetne, ville vite om politikerne ville innføre fasttannlegeordning når tannhelsetjenesten blir flyttet til kommunene?

Valen syntes at dette var gode spørsmål. Fasttannlegeordning – det er den diskusjonen vi burde hatt. I stedet har vi en strukturdebatt.

Lykke sa i sin sluttreplikke at KrF ikke ønsker en storstilt tvangssammenslåing av norske kommuner. Premisset til regjeringen faller dermed bort, sa han. Og: vi kan ikke flytte tannhelsetjenesten til små kommuner.

Leirtrø sa at det har vært nødvendig å styre tannhelsetjenesten regionalt – den er i samspill med helseforetakene.

Brox sluttet der han begynte, med å si at alt det andre som var i fylkeskommunen er nå i kommunen. Vi bør innse at tannhelsetjenesten skal til samme sted som de øvrige helsetjenestene.

Hansen sa seg enig i at dette er en politikerdebatt, om strukturen – og ikke om pasienten.

Camilla Hansen Steinum ble invitert opp på scenen helt til slutt og fikk si at hun synes det er godt å høre at dagens modell er god – slik hun opplevde at politikerne fremhevet: – Sørg for at endringer blir til det bedre, sa hun videre. Vi i NTF er åpne for forandringer. Verden forandrer seg – og vi ønsker et bedre samarbeid med de andre i kommunene. Konsekvensene av å flytte tannhelsetjenesten til kommunen er imidlertid ikke utredet.

Ellen Beate Dyvi